

מש"1

צילום הודעת העדכון האחרונה

בבג"ץ 4627/09 (מיום 10.4.14)

בג"ץ 4627/09

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

1. אברהים אל עפאש
2. לאבד אל עפאש
3. מוסה אבו בנייה
4. רופאים לזכויות אדם- ישראל
5. קרן אלעונה בע"מ- המועצה לכפרים בלתי מוכרים
6. מגמה ירוקה
7. במקום – מתכננים למען זכויות תכנון

מהתכניות לצדק סביבתי הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל אביב

טל': 03-6405547 ; פקס: 03-6407422

העותרים

ד. ג. נ.

1. השר להגנת הסביבה
 2. שר הפנים
 3. שר הבריאות
 4. השר לביטחון פנים
 5. מפכ"ל המשטרה
 6. שר הביטחון
- על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
7. מועצה אזורית אבו בסמה
- המשיבה 7 על ידי ב"כ עו"ד חן אביטן ואח'
מר' הנרייטה סולד 8 באר שבע
טל': 08-6655655 פקס: 08-6655677
8. המועצה המקומית תעשייתית רמת חובב
- המשיבה 8 באמצעות ב"כ עו"ד אהוד ערב
טל': 08-6277233

המשיבים

הודעת עדכון (אפריל 2014) מטעם המדינה

בהתאם להחלטת ביהמ"ש הנכבד (כב' הנשיא אי גרוניס) מיום 17.1.2014 מוגשת בזאת הודעה מעדכנת נוספת מטעם המשיבים.

1. כזכור, בהודעות המעדכנות האחרונות מטעמם, התייחסו המשיבים לכוונתם להעתיק את שלושת בתי הספר הקיימים כיום: אלעזרמה א, ב ו- ג לאתר המרוחק יותר מרמת חובב וכן מרמת בקע אשר מעוגן בתכנית המתאר המחוזית, מדרום לשוב שגב שלום, ולהקים בו בית ספר במבנים יבילים.

2. בהודעות העדכון האחרונות התייחסנו לשלושה נושאים מרכזיים:
 א. התקדמות הליך הוצאת היתרי בניה לסלילת כביש הגישה לבית הספר ולהקמת מבנים יבילים בהם יפעל בית הספר.
 ב. בחינת התצדקה להקמת בית הספר במבנים יבילים לנוכח עלויות ההקמה הגבוהות, אשר נובעות בין היתר מן הצורך לספק פתרונות מיגון, אל מול האפשרות לפעול מיידית להקמת בית ספר במבנה קבע.
 ג. הגשת התנגדות על ידי מועצה מקומית שגב שלום לתכנית המתאר המחוזית המקודמת על ידי הולנתי"ע, אשר מטרתה היתה לאפשר הקמה של מבנה קבע לבית הספר, כבר עתה באמצעות אפשרות למתן היתרים מכוח התמ"מ.

בהודעת העדכון האחרונה (מינואר 2014) עדכנו כי התנגדות זו נדחתה על ידי הולנתי"ע שהחליטה על אישור התכנית.

על כן, להלן נתייחס לשני הנושאים הראשונים, אשר עודם רלוונטיים לעניינינו.

כן נוסיף ונתייחס לקידומה של תכנית מפורטת להקמת מרכז שירותים (לרבות מבני בית ספר) בבניית קבע, מדרום לשוב שגב שלום, המקודמת כעת על ידי הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב (להלן: "הרשות") בועדה המחוזית לתכנון ובניה, מתוך דרום.

3. **באשר להיתרי הבניה:**
 אשר להיתר הבניה עבור כביש הגישה לבית הספר, ראשית יצויין כי הושלם בירור נושא אגרות הבניה, וסוגיה זו אינה יוצרת עוד קושי. לצורך קבלת ההיתר עצמו נדרשת חתימת רשות מקרקעי ישראל על ההיתר. בקשה מתאימה הועברה אל רמ"י.
 לצד האמור, העבירה הרשות לחברה המנהלת מטעם משרד התחבורה את תוואי הכביש לצורך קידום תכנון מפורט לביצוע. אגב כך הועלו מספר שאלות שבין היתר בעקבותיהן נמצא כי נכון יהיה להכניס שינויים מסויימים בחלק מתוואי הכביש המתוכנן (בשל שיקולים תכנוניים או פרטיביים). נושא זה מטופל כעת על ידי הרשות ולאחר ביצוע התיקונים, יועבר התוואי המועדף למשרד התחבורה (ולחברה המבצעת מטעמו). בהתאם, הרשות מקדמת את הבקשה לקבלת היתר הבניה עבור חלקי הדרך המקובלים עליה, לשם התחלת עבודה בפועל על חלקים אלו. לצד זאת, הרשות תגיש לועדה המחוזית בקשה לתיקון הבקשה להיתר הבניה, על מנת שההיתר המבוקש יתאם את התוואי המועדף על הרשות.

אשר להיתרי בניה עבור בית הספר (במבנים יבילים), בהודעת העדכון הקודמת עדכנו כי הבקשה תוקנה על ידי הרשות בהתאם להערות לשכת התכנון. יצויין כי טרם התקבל אישור מכבי אש (שכן טרם הוסדר נושא תשלום אגרת כיבוי אש).
כן, נדרשת הסדרת חתימת בעל הקרקע (רמ"י) על הבקשה להיתר למיבנים היבילים.
עוד נציין כי על פי הוראת 9.1.3 ו- 9.1.4 בתמ"מ 2/40/14/4, לשם קבלת היתר בניה להקמת יבילים, נדרשת התחייבות מראש לפינוי היבילים בעתיד. נושא מתן התחייבות כאמור נבחן בימים אלה.

4. הקמת מבנים יבילים אל מול הקמת מבנה קבע:

בענין זה עדכנו בעבר כי על פי האומדנים העדכניים, הסתבר שהקמת בית הספר במבנים יבילים, לרבות כיתות ממוגנות, עתידה לעלות כ- 50 מליון ש"ח, ואילו הקמת מבני קבע עתידה לעלות סכום שעלותו מוערכת בסך של כ- 67 מליון ש"ח. יצויין, כי סכומים אלו אינם כוללים פיתוח דרכי גישה והסדרי תנועה.
זאת ועוד, ככלל, מבנים יבילים מספקים תנאי לימודים טובים פחות מאלו של מבני קבע. נוכח העלויות הגבוהות להקמת בית הספר במבנים יבילים ועלות התחזוקה, ישנה סבירות גבוהה לכך שבתי הספר הזמניים במבנים יבילים ישמשו את האוכלוסיה פרק זמן לא מבוטל. משכך, עלתה השאלה האם אין מקום לפנות כבר עתה לקידום הקמת מבני הקבע.

5. בהודעת העדכון האחרונה ציינו כי ביום 23.12.2013 פנה ראש מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים בנגב (להלן: "מטה היישום"), האלוף (במילי) דורון אלמוג, במכתב אל שר החינוך. במכתבו שב והביע עמדתו לפיה הקמת מבנים יבילים אינו עולה בקנה אחד עם רצון הממשלה לספק תשתיות הולמות וראויות לחברה הבדואית בנגב, וכי לטעמו אין להקים את המבנים היבילים אלא לקדם הקמת מתחם קבע בלוחות זמנים קצרים ככל האפשר.

6. בהמשך לפנייה זו, התקיימה ביום 19.1.2014 ישיבה בה לקחו חלק מר דורון אלמוג, ראש מטה היישום, מנכ"ל הרשות מר יהודה בכר, מנהלת מחוז הדרום במשרד החינוך גבי עמירה היים, והממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים מר אבי הלר. בישיבה הועלתה ההתלבטות, האם נכון לקדם את בנית בתי הספר במבנים יבילים או לפעול במהירות האפשרית לקידום בניית בתי הספר במבני קבע. בתום הישיבה סוכם כי בשלב זה יש לקדם את שני התהליכים במקביל תוך ריכוז מאמץ לקידום תכנון מפורט לבניית קבע במהירות האפשרית. עוד סוכם כי תתקיים "ישיבת סטטוס" לבחינת ההתקדמות, אחת לחודש.

7. מאז סיום דיון זה, התקיימו שתי ישיבות סטטוס בראשותה של מנהלת מחוז הדרום במשרד החינוך. האחת, ביום 3.3.2014, יחד עם מנכ"ל הרשות להסדרת התיישבות

הבדואים בנגב ונציגי לשכת התכנון המחוזית. והשניה ביום 31.3.2014, ביחד עם מנכ"ל הרשות, הממונה על המחוז במשרד הפנים, ומתכנת המחוז מטעם לשכת התכנון המחוזית. ישיבות אלו נועדו לעקוב אחר קידום מהיר ככל האפשר של הכנת תכנית מפורטת לבניית בתי הספר במבני קבע (ולא ביבילים). להלן נתייחס ביתר הרחבה להליכים אלה.

8. בשלב זה, עמדת משרד החינוך היא כי יש לבחון אם אכן ישנה היתכנות ממשית לקידום מהיר של תכנית מפורטת להקמת מבני קבע (ענין אשר כפי שיובהר להלן, עתיד להיות נדון, בין היתר, על ידי המועצה הארצית או הולנטיע). היה וההערכה תהיה כי תכנון מפורט מהיר כאמור הוא ריאלי, יוצג הנושא בפני שר החינוך לשם קבלת הכרעתו בשאלה, האם לקדם את הקמת מבני הקבע ולא להקים את בית הספר במבנים יבילים.

9. קידום תכנון עבור הקמת מרכז שירותים בבניית קבע:

לצד קידום היתרי הבניה להקמת בתי הספר במבנים יבילים, ולנוכח הספקות שהועלו באשר לצעד זה, בין היתר, כאמור במכתבו המוזכר לעיל של ראש מטה היישום, מקודמת במקביל תכנית מפורטת להקמת מבני ציבור – ובהם – בתי הספר, עבור פזורת ואדי אל נעם, בבניה של קבע.

10. התכנית המפורטת (מס' 699-0210757) (לעיל ולהלן: "התכנית המפורטת") מיועדת לאפשר הקמת מוסדות חינוך וציבור לצורך העתקת בתי הספר מרדיוסי הסיכון של נאות חובב ורמת בקע.

התכנית המפורטת הוגשה ללשכת התכנון המחוזית על ידי הרשות במהלך חודש מרץ 2014.

התכנית מתייחסת להקמה בפועל של ארבעה בתי ספר קבועים – שלושה יסודיים, ובית ספר מקיף אחד, ושותפים לה נציגים בכירים במשרד הפנים, משרד החינוך, מטה היישום ורשות הבדואים. התכנית קיבלה את תמיכת מנהלת המחוז של משרד החינוך.

11. נוכח הרתמות כל הגופים דנה הועדה המחוזית בהפקדת התכנית כבר ביום 31.3.2014. הועדה בחנה את התוכנית המפורטת המוצעת אל מול התכנון המתארי הכולל לשכונות הדרומיות והמערביות של שגב שלום (אותן הוחלט להפקיד בתנאים, עוד קודם לכן) ומצאה שהיא תואמת את תכנית המתאר הכוללת.

12. על כן, החליטה הועדה המחוזית להפקיד את התכנית המפורטת בתנאים הבאים:
א. הפקדה בפועל של תמ"מ 2/23/14/4 א' (המדובר בתיקון לתכנית המתאר המחוזית, אשר, בין היתר, נועד לאפשר אישורן של תכניות מפורטות למרכזי שירותים, על רקע תכנון כולל של היישוב הקיים או המתוכנן, גם אם טרם אושרה תכנית מתאר ליישוב

בכללותו. יצוין בהקשר זה כי הוועדה המחוזית החליטה ביום 9.12.13 על הפקדת תכנית מקומית 277/02/11 תכנית מתאר לוואדי אל נעם, שמטרתה הקמת ישוב פרברי מדרום לשגב שלום.

ב. השלמת תיאום עם משרד הבריאות.

ג. תיקון התכנית בהתאם להערות לשכת התכנון המחוזית.

ד. קבלת אישור הולקשייפ

ה. קיום היוועצות עם ועדת המשנה למיס וביוב.

העתק ממכתב הוועדה המחוזית לרשות, אודות ההחלטה על הפקדת התכנית בתנאים מצורף ומסומן מש/1.

13. ביחס לתנאי הראשון, יוער כי המלצת הוועדה המחוזית, לתקן את התמ"מ כך שהיא תתיר אישור תכנית מפורטת למרכז שירותים, התקבלה במזכירות המועצה הארצית ביום 23.3.14.

העתק מהמלצת הוועדה המחוזית מצורף ומסומן מש/2.

14. ממינהל התכנון נמסר כי תמ"מ 2/23/14/4 שאושרה כמפורט לעיל טרם פורסמה למתן תוקף וזאת לנוכח פניית הממונה על מחוז דרום מיום 3.4.14 ולפיה יש לקיים דיון נוסף בתכנית לנוכח טעות שנפלה בסימון תחום המגבלות הסביבתיות מנאות חובב. בנוסף, ביקש הממונה על המחוז כי יערך דיון בתמ"מ 2/23/14/4 אי על מנת לאפשר את הפקדת התכנית המקומית למבני הקבע. הדיון בבקשות אלה יערך באחת מישיבות הולנת"ע או המועצה הארצית הקרובות.

תגובה זו נתמכת בתצהירו של מר גלעד אטקס, ראש מנהל הנדסה ברשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב.

היום:

י' ניסן תשע"ד

10 אפריל 2014

ג' אב' 14
תדמור עציון, עו"ד

סגנית בכירה א' בפרקליטות המדינה

מש/2

צילום פניית הממונה מיום

3.4.14 (אליה צורף מכתב

המשרד להגנת הסביבה)

מדינת ישראל
משרד הפנים – מינהל מחוז דרום
לשכת הממונה על המחוז

ג' בניסן התשע"ד
3 באפריל 2014
ד"ת 2014-2106

לכבוד
גב' תמר כפיר
מנהלת אגף בכיר לתכנון משולב
מינהל התכנון, משרד הפנים
ירושלים

שלום רב,

הנדון: תמ"מ 2/23/14/4 - תמ"מ 14/4 2/23 א' שגב שלום וסביבתו
סימוכין: מכתב המשרד להגנת הסביבה מיום 26/3/2014 (התקבל ב- 2/4/2014)

תמ"מ 2/23/14/4 "הרחבת שגב שלום וסביבתו" נדונה בישיבת הוועדה המחוזית ב- 5/8/2013 בוזתאם לסעיף 106 (א) (1) לחוק התו"ב והמליצה למועצה הארצית לדחות את ההתנגדויות ולאשר את התכנית. הולנת"ע דנה בהתנגדויות ב- 26/11/2013. בישיבה זו הוחלט לדחות את ההתנגדויות שהוגשו לתמ"מ ולאשרה. במקביל קיבלנו פניה מהמשרד להגנת הסביבה בה הם מבקשים לשנות את הנצ"מ על-פיו סומן תחום המגבלות בתשריט, אולם הנושא לא הועלה על-ידם בישיבת הולנת"ע.

בהמשך, יזמה הוועדה המחוזית שינוי נוסף לתמ"מ (תמ"מ 2/23/14/4 א') אשר בהוראותיו נכתב כי תחום המגבלות הסביבתיות יהיה 5 ק"מ מצומת הכניסה הראשית לנאות. חובב. בנוסף, מטרתו לאפשר לקדם תכנית מפורטת להעתקת בתי הספר ממוקד הסיכון וזאת על-מנת לעמוד בין-היתר בהתחייבות-המדינה לבג"צ 4627/09.

לאור העובדה כי יש צורך בתיקון הסימון של תחום המגבלות הסביבתיות מנאות חובב ודיון בהפקדה של תמ"מ 2/23/14/4 א', על-מנת לאפשר את הפקדתה בפועל של התכנית המפורטת להקמת מוסדות החינוך, אנו מבקשים להביא בדחיפות את שתי התכניות שבנדון לדיון במועצה הארצית.

אני מצרף מכתב עדכני של המשרד להגנת הסביבה לפיו יש לשמור על מרחק של 5 ק"מ בין השטח המיועד לשימושים רגישים בישוב שגב שלום לבין צומת הכניסה לנאות - חובב ונקודת ציון: 181445 / 560579 ותשריט מעודכן של הרדיוס בהתאם.

בכבוד רב,

אבי הלר
הממונה על מחוז הדרום
ויו"ר הוועדה המחוזית

מדינת ישראל
משרד הפנים – מינהל מחוז דרום
לשכת הממונה על המחוז

העתק:
בינת שוורץ מילנר- מנהלת מינהל התכנון, משרד הפנים, ירושלים
יהודה בכר- מנכ"ל הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב
אליסיה סיבר - מתכנתת המחוז, כאן
טל פודים- מנהל תחום תכנון, לשכת התכנון, כאן

26/03/2014
סימוכין: 102-6191-14

לכבוד
מר טל פודים
מנהל תחום תכנון
משרד הפנים, באר שבע

שלום רב,

הנדון: חוות דעת המשרד להגנת הסביבה לעניין מרחק הפרדה בין נאות חובב להרחבת שגב שלום.

בהמשך לפנייתך, להלן חוות דעתנו לעניין מרחק ההפרדה הנדרש בין נאות חובב להרחבת שגב שלום בתכנית מספר תמ"מ 23/14/4 תיקון מספר 2:

מרחק הפרדה בטווח של כ 5 ק"מ בין אזור תעשייה נאות חובב לאזורי המגורים נקבע בעבר על ידי מוסדות התכנון ואושר בתכנית המתאר המחוזיות תמ"מ 4/14 תיקון 23. תחום זה הוצע על סמך המלצות היועצים הסביבתיים של התכנית והיה מקובל על המשרד להגנת הסביבה. יובהר כי מרחק ההפרדה חל על שטחים המוגדרים כ"רצפטורים ציבוריים" לפי מסמך מדיניות למרחקי הפרדה ממקורות סיכון נייחים.

בשני מקומות החליטה הועדה המחוזית לחרוג: במרחק מתחום המתוכנן עבור פיתוח של העיר באר שבע (בהתאם למסומן בתמ"מ 23/14/4) ובמרחק עבור הרחבת שגב שלום. עבור הרחבת שגב שלום דרשנו כי ישמר מרחק של 5 ק"מ מצומת הכניסה לאזור התעשייה נאות חובב אשר היה ידוע כמוקד סיכון מרכזי.

בשנים האחרונות משרדנו בדק את סבירות קביעה זו באמצעות עריכת סקרי סיכונים למפעלים המרכזיים בנאות חובב ונמצא כי הקביעה הינה סבירה וזאת בהתחשב בסוג המפעלים הקיימים בנאות חובב, סוג החומרים המסוכנים, מיקומם והמענה שניתן על ידי המפעלים במצבי חירום.

אשר על כן, לדעת המשרד להגנת הסביבה יש לשמור על מרחק של 5 ק"מ בין השטח המיועד לאזורי המגורים ושימושים רגישים (רצפטורים ציבוריים) בשגב שלום לבין צומת הכניסה לנאות חובב מנקודת הציון המפורטת במפה הרצי"ב.

ב ב ר כ ה,

ליאורה גולוב
סגנית מנהל ומתכנתת מחוז

העתקים (בדוא"ל):

גיא סמט, מנהל המחוז, כאן.
אבי הלר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובנייה, משרד הפנים באר שבע
אדרי אליסיה סיבר, מתכנתת המחוז, משרד הפנים באר שבע
איריס האן, מ"מ ראש אגף תכנון, משרד להגנת הסביבה, ירושלים
לילך אהרון, ממונה נאות חובב
לילך פדלון, ממונה חומרים מסוכנים
אריאל מריות, מתכנתת סביבתית, כאן.

מש/3

צילום ההודעה מיום 24.4.2014
על דיון נוסף לשמיעת התנגדויות
ופירוט המידע החדש

כ"ד בניסן התשע"ד
24 באפריל 2014
תכ 2014-30878

לכבוד:
רשימת תפוצה

הודעה על דיון נוסף לשמיעת התנגדויות תמ"מ 4 / 14 / 23 (שינוי מס' 2) שגב שלום וסביבתו

1. בתאריך 26.11.13 דנה והכריעה הולנת"ע בהתנגדויות לתוכנית שבנדון.
2. לאחר ההחלטה כאמור נתקבל מידע חדש לעניין:
 - א. תיקון טעות בסימון קו המגבלות מנאות חובב.
 - ב. האפשרות להקמת מוסדות חינוך, שירותי בריאות ושירותי דת במסגרת תכנית מקומית, אף טרם אישור תכנית לישוב חדש או הרחבתו.(מצ"ב פירוט המידע החדש שנתקבל).
3. לאור האמור, **נמסרת בזאת הודעה**, בהתאם לתקנות התכנון והבניה (סדרי נוהל בהתנגדויות לתוכנית), התשמ"ט - 1989¹, כי ביום שלישי, **כ' באייר התשע"ד**, ה- 20.5.2014 תקיים הולנת"ע דיון נוסף בהתנגדויות ביחס לנושאים האמורים בסעיף 2 לעיל בלבד.
4. **מטרת התכנית כפי שהופקדה:**
לאפשר הרחבת הישוב שגב שלום ואת יישובה של האוכלוסיה הבדואית שבסביבתו.
5. **מקום התכנית:**
מחוז: דרום
מרחב תכנון מקומי: מחוז דרום (מרחב תכנון מקומי מחוזי).
מרחבי תכנון סמוכים: שמעונים, בני שמעון, באר שבע.
רשויות מקומיות סמוכות: מ.א. בני שמעון, מ.א. מרחבים, עיריית באר שבע.
6. אנא שריינו את מועד הדיון, הזמנה וסדר יום ישלחו בנפרד.

בכבוד רב,

טל רשף

מנהל אגף (א) מוסדות תכנון ארציים
ומזכיר המועצה הארצית לתכנון ולבנייה

¹ ק"ת התשמ"ט, עמ' 738.

משרד הפנים
מינהל התכנון
אגף מוסדות תכנון ארציים

כ"ד בניסן התשע"ד
24 באפריל 2014
תכ 2014-30878

לכבוד:
רשימת תפוצה

הנדון: תמ"מ 2/23/14/4 שגב שלום וסביבתו – מידע חדש שנתקבל

לאחר ההחלטה לאישור התכנית שבנדון מיום 26.11.13 נתקבל מידע חדש כדלהלן:

1. בקשה מיום 3.4.14, מאת הממונה על המחוז, לתיקון טעות בסימון קו המגבלות מנאות חובב המסתמך על מכתב משרד הגנת הסביבה (מצ"ב).

2. בנושא הקמת ביי"ס אלעזומה (ואדי אל נעם) מחוץ למגבלות נאות-חובב:

א. הובא לידיעתנו כי נציגי משרד החינוך ונציגי מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים בנגב שבים ושוקלים את הקמת מבני החינוך הזמניים אל מול החלופה של הקמת מבני קבע, וכי סוכס ביניהם לפעול בלוח זמנים קצר לתכנונם של מבני הקבע.

ב. ביום 3.3.14 הועדה המחוזית המליצה למועצה הארצית על הפקדת תמ"מ/4/14/23/2 א שמתרתה תיקון הוראות תמ"מ/4/14/23/2 בנושאים הבאים:

1) הוספת תכליות ושימושים באזור נוף כפרי חקלאי משולב על מנת לאפשר הקמת מוסדות חינוך, שירותי בריאות ושירותי דת במסגרת תכנית מקומית.

2) הוספת הוראה לפיה תחום המגבלות הסביבתיות של אזור התעשייה נאות חובב יהיה 5 ק"מ.

(מצ"ב התלטת הועדה המחוזית ונוסח הוראות התכנית שבהמלצתה).

אגף מוסדות תכנון ארציים:

רח' קפלן 2, קריית הממשלה, ירושלים 91061 ת.ד. 6158 טלפון: 02-6701596/4 פקס: 02-5670325
אתר אינטרנט: www.moin.gov.il/lich-nun-arzi דואר אלקטרוני: li-arzi@moin.gov.il

משרד הפנים
מינהל התכנון
אגף מוסדות תכנון ארציים

רשימת תפוצה:

א. מגישי ההתנגדות לתכנית:

- 1) עאמר אבו מעמר, ראש המועצה המקומית שגב שלום, ת.ד. 804, באר שבע 84106.
- 2) תושבי הכפר ואדי אל נעם והאגודה לזכויות האזרח בישראל באמצעות עו"ד ראווה אבו רביעה, רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154.
- 3) נילי ברוך, יעמותת במקום", רח' אבן עזרא 13 ירושלים.

ב. בעלי עניין נוספים:

- 1) יו"ר ועדה מקומית נגב מזרחי ומהנדס הועדה
- 2) יו"ר ועדה מקומית נגב מערבי ומהנדס הועדה
- 3) יו"ר הועדה המקומית וראש העיר באר שבע, מהנדס הועדה המקומית ומהנדס העיריה
- 4) יו"ר הועדה המקומית וראש המועצה האזורית בני שמעון, מהנדס הועדה המקומית והמועצה
- 5) ראש ומהנדס המועצה האזורית מרחבים
- 6) יו"ר מועצה מקומית-תעשייתית נאות חובב וראש המועצה, מהנדס המועצה
- 7) הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז דרום, אבי הלר/אליסיה סיבר/עלי פורט/טל פודים
- 8) מנכ"ל הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב, מר יהודה בכר
- 9) משרד החינוך, מנהלת מתוזז הדרום, גבי עמירה חיים
- 10) ראש מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים בנגב, מר דורון אלמוג (אלוף מיל')

אגף מוסדות תכנון ארציים:

רח' קפלן 2, קריית הממשלה, ירושלים 91061 ת.ד. 6158 טלפון: 02-6701596/4 פקס: 02-5670325
אתר אינטרנט: www.moin.gov.il/tichnun-arzi דואר אלקטרוני: ti-arzi@moin.gov.il

מש/4

צילום פרוטוקול ישיבת

הוולנת"ע מיום 20.5.14

וההחלטה

משרד הפנים
מינהל התכנון
המועצה הארצית לתכנון ולבנייה
וועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים

פרוטוקול ישיבת ולנת"ע מס' 534

מיום 20.5.14, כ' באייר התשע"ד

הישיבה התקיימה באכסניית בית וגן, רח' הפסגה 8, שכונת בית וגן, ירושלים.

סדר היום:

1. אישור פרוטוקול
2. הודעות יו"ר
3. ג/20133: חוות גידולי שדה, צומת הגומא
4. ג/20131: חוות מטעים מחקרית ופארק על גדות הירדן המזרחי
5. ג/20070: שכונה מזרחית בעראבה
6. תמ"א 32/ד: תכנית מתאר ארצית למשק הגפ"מ באזור חיפה והצפון
7. תאב/121842: שימוש חורג לגני ילדים ברח' אוסישקין 7, תל אביב
8. תמ"מ 4/14/23/2: שגב שלום וסביבתו

8. תמ"מ 4 / 14 / 23 / 2: שגב שלום וסביבתו
מטרת הדיון: דיון נוסף בהתנגדויות שהוגשו לתכנית

חברי ולנת"ע נוכחים:

גב' תמר כפיר - (מ"מ יו"ר) מינהל התכנון
גב' אילה גלדמן - מ"מ נציג השר להגנת הסביבה
גב' עדנה פרדו - נציגת שר הביטחון
גב' איריס פרנקל - מ"מ נציג ראש הממשלה
מר רענן אמויאל - מ"מ נציג שר החקלאות
*מר אמיר רשף - נציג משרד האוצר
*גב' אורית נבון - מ"מ נציגת שר התחבורה
*גב' שלומית גרטל - מ"מ נציגת בעל הכשרה השיכון ובנייה
*מר נתן אלנתן - סגן ראש העיר תל-אביב

*עזבו במהלך הדיון

נוכחים נוספים בדיון:

עלי פורטי - ס. מתכנת מחוז דרום	ישי קמחי - הרשות להסדרת הבדואים
טל פודים - לשכת התכנון מחוז דרום	נטע אביגור - חב' תיק פרויקטים
עטיה אל אעסם - יו"ר מ.א. לכפרים הלא מוכרים בנגב	שגיא רייזנר - חב' תיק פרויקטים
אבו פרחא מוחמד	עמית סימון - מרש אדריכלים
אבו חסן אעיד - רמת חובב	ברוניה אליעבד - משרד החינוך דרום, אגף תקן
עו"ד נילי ברוך - עמותת במקום	סופי אורטשקנזי - לשכת הוועדה המשפטית משרד החינוך
עו"ד ראויה אבורביוורה - האגודה לזכויות האזרח-	אודי שפירא - מיפוי ותכנון משרד החינוך
ב"כ תושבי ואדי אל נעם	לירית סרפוס - ראש אגף תכנון אסטרטגי, מטה הישוב
עו"ד טלב אלסאנע - יו"ר המפלגה הדמוקרטית הערבית	אליעד וינשל - רשות הבדואים
ח"כ טלב אבו עראר	גלעד אטקס - רשות הבדואים
שיח יוסף אלעזאזמה - ואדי אל נעם	ולדימיר פיציקר - מהנדס מועצה אזורית בני שמעון
לבאד אבו עפאש - יו"ר "ועד מקומי" ואדי אל נעם	שמעון בר שמעון, צילה ליטבק, נאימי ליברמן - מינהל התכנון
מוסה אבו בניה - יו"ר ועד ההורים תושבי ואדי אל נעם	יעל אדורם - יעוץ משפטי, משרד הפנים
משה משה - הרשות להסדרת הבדואים	אמיר פולברמנר - מזכיר הוולנת"ע
יפתח כהן - הרשות להסדרת הבדואים	

רקע:

מטרת התכנית תמ"מ 4 / 14 / 23 / 2 להרחיב את השטח המיועד ליו"ר כפרי חקלאי משולב" בדרום מערב שגב שלום
במטרה "לאפשר את הרחבת שגב שלום ואת יישובה של האוכלוסיה הבדואית שבסביבתו".

ביום 6.11.12 החליטה המועצה הארצית על הפקדת התכנית והסמיכה את הולנת"ע לדון בהתנגדויות ולהחליט בהן
ובתכנית.

ביום 5.8.13 דנה הוועדה המחוזית דרום בהתנגדויות שהוגשו לתכנית והמליצה לדחות את ההתנגדויות ולאשר את
התכנית.

בחודש אוקטובר 2013 הוגשה הודעת עדכון מטעם המדינה לבג"צ 4627/09, אברהים אבו אל עפאש, במקום ואח' נ.
השר להגנת הסביבה ואח', ובה התחייבות המדינה להעתיקת שלושה בתי הספר הקיימים אל מחוץ לתחום
המגבלות של נאות חובב.

ביום 26.11.13 דנה הולנת"ע בהתנגדויות והחליטה: א. לאשר התכנית בתנאים. ב. להורות לועדה המחוזית כי לעת
עריכת התכניות המקומיות תבחן במסגרת בחינת חלופות גם חלופות להקמת יישוב/שכונה מדרום לשגב שלום
שלא ברצף ליישוב הקיים.

לאחר שהתקבלה החלטה על אישור התכנית, הובא לידיעת מינהל התכנון כי נציגי משרד החינוך ונציגי מטה היישום להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים נגב שבים ושוקלים את הקמת מבני החינוך הזמניים אל מול החלופה של הקמת מבני קבע, וכי סוכס ביניהם לפעול בלוח זמנים קצר לתכנונם של מבני הקבע. (יצויין כי תמ"מ 4/14/40/2 ב קובעת איתורים למקומות בהם ניתן להקים מבנים יבילים לשירותים חיוניים. שני איתורים נמצאים בתחום תכנית זו: איתור אחד ממערב לשגב שלום (11א') והשני מדרום לשגב שלום (11ב')).

ביום 1.1.14 פנתה לשכת התכנון המחוזית למינהל התכנון והודיעה כי נפלה טעות בסימון קו המגבלות מנאות חובב. ביום 16.1.14 השיב מינהל התכנון לשכת התכנון המחוזית כי פרסום התכנית למתן תוקף מושהה עד לקבלת הבהרות. יצויין בהקשר זה כי ביום 2.4.14 הועברה התייחסות המשרד להגנת הסביבה, לפיה קו המגבלות מנאות חובב הינו ברדיוס של 5 ק"מ מצומת הכניסה לנאות חובב לבין שטח המיועד ל"מגורים ושימושים רגישים (רצפטורים ציבוריים)".

ביום 3.3.14 המליצה הוועדה המחוזית למועצה הארצית על הפקדת תמ"מ/4/14/23/2 א שמטרתה תיקון הוראות תמ"מ/4/14/23/2 בנושאים הבאים:

- לאפשר הקמת מוסדות חינוך, שירותי בריאות ושירותי דת במסגרת תכנית מקומית, באזור נוף כפרי חקלאי משולב, טרם אישור תכנית מקומית לשכונת/יישוב בתנאים שנקבעו.
- הוספת הוראה לפיה תחום המגבלות הסביבתיות של אזור התעשייה רמת חובב יהיה ברדיוס של 5 ק"מ.
- ביום 3.4.14 פנה הממונה על מחוז דרום למינהל התכנון בבקשה להביא בדחיפות את שתי התכניות – תמ"מ/4/14/23/2 ותמ"מ/4/14/23/2 א - לדיון, על מנת לאפשר הפקדתה של תכנית מפורטת להקמת מוסדות החינוך. קידומן של תכניות מתאר מחוזיות אלה יאפשר, בין היתר, מענה להתחייבות המדינה בבג"צ 4627/09 וכן לתיקון קו המגבלות בתשריט התמ"מ, עפ"י מכתב המשרד להגנת הסביבה.
- לאור המידע החדש שהתקבל, הן בכל הנוגע לטעות שנפלה בסימון תחום המגבלות הסביבתיות ותיקון שטח נוף כפרי חקלאי משולב בהתאם והן בכל הנוגע להקמת מבני חינוך זמניים אל מול הקמת מבני קבע, כמפורט לעיל, נקבע דיון נוסף בהתנגדויות, בהתייחס לנושאים הבאים:

- תיקון טעות בסימון תחום המגבלות מנאות חובב.

האפשרות להקמת מוסדות חינוך, שירותי בריאות ושירותי דת במסגרת תכנית מקומית, אף טרם אישור תכנית ליישוב חדש או להרחבתו.

למתנגדים הופצו טרם הדיון המסמכים הבאים:

- מכתב הממונה על מחוז דרום מיום 3.4.14 מלווה במכתב משרד הגנת הסביבה מיום 26.3.14 עם נספח למכתב משרד הגנת הסביבה "נקודת התייחסות למרחק הפרדה - צומת כניסה לנאות חובב".

- החלטת הוועדה המחוזית ונוסח הוראות התכנית תמ"מ/4/14/23/2 א, "שגב שלום וסביבתו – שינוי בהוראות התכנית".

מהלך הדיון:

- נציג מינהל התכנון הציג את מטרות הדיון, את השתלשלות האירועים בתכנית ואת הרקע לדיון הנוסף.

שמיעת המתנגדים

התנגדות תושבי ואדי אל נאעם, האגודה לזכויות האזרח ועמותת במקום:

התושבים, נציגת עמותת במקום וב"כ האגודה לזכויות האזרח העלו את הסוגיות הבאות:

הפזורה בואדי אל נאעם מונה כ-14,000 נפש והינה היישוב הגדול ביותר שאינו מוכר. רוב התושבים מתפרנסים מחקלאות ורוצים לשמור על האופי החקלאי. היקף השטח המוצע מצומצם, התושבים אינם מעוניינים להיות יישוב עירוני ואינם מעוניינים להיות חלק משגב שלום אלא רוצים יישוב כפרי עצמאי. היקף השטח המיועד לא יאפשר יישוב כפרי חקלאי. יש לתכנן תוך שיתוף אוכלוסיית היעד, ולהגיע לפתרון מוסכם עם התושבים. מתנגדים למיקום המוצע לבתי הספר ורואים בו חלק מתהליך כפייה לצירופם לשגב שלום. הזכירו כי בשנת 84-85 השביתו את הלימודים למשך חודשים כמחאה על הניסיון להעברתם לבתי ספר בשגב שלום. טוענים כי רמת הסיכון פחתה. דורשים למגן את האוכלוסייה במקום בו היא נמצאת. פתרון לילדים רק לחלק מהיום אינו מספק שכן בשאר היום הם חוזרים לגור בתחום הסיכונים. הרציונל של סימון קו המגבלות אינו ברור שכן חלקו הצפוני של ייעוד א.ת. נאות חובב הינו במרחק של 3 ק"מ משטח התכנית ולא ברור משמעותו לעניין מפעלים חדשים. במקרה של ארבע גם השטח מחוץ לתחום המגבלות נמצא בסיכון. אין התייחסות לעמדת משרד הבריאות לאור הסקר האפידמיולוגי שהביא לדחיית תממ/ 4/ 14/ 49. מבקשים פתרון כולל ליישוב ולא פתרון לבתי הספר בלבד. לא ניתן להפריד בין תכנון היישוב לתכנון בתי הספר בתחומו.

תגובות, הערות ושאלות חברי הולדת"ע ומוזמנים:

נציגי משרד החינוך: הצורך בהעתקת בתי הספר עלה כבר במסגרת העתירה מ-2009 לגביו הודיעו בבג"צ על פתרון של מבנים יבילים. משרד החינוך איננו מתכנן ופתרון זה הוצג לנו כפתרון הישים היחיד. עמדתנו היא שפתרון של מבנים זמניים הינו בעל חסרונות רבים ובכללם עלותו הגבוהה (כ-80% מעלות מבני הקבע), הצורך במיגון, רמת שירות נמוכה של המבנים וסביבתם, העדר מענה למעבדות ברמה גבוהה, העדר יכולת לספק כתות ספח לתכנית אופק חדש ועוד. בנוסף תהיה עלות נוספת לפירוק המבנים וכן עלות הקמת מבני קבע בעתיד. עוד יצויין כי עלויות ההחזקה של מבנים אלה גבוהה מעלות ההחזקה של מבני קבע וכן עולה החשש כי לאחר הקמת המבנים היבילים פתרון של מבני קבע יהיה בסדר עדיפות נמוך לתקצוב ולפיכך צפויים המבנים הזמניים לשמש לאורך שנים רבות. לאחר פניית מטה היישום נערכה הערכה מחודשת, בשיתוף המועצה האזורית נווה מדבר, הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב ומטה היישום, על פיה עלה כי הפתרון המיטבי הוא הפתרון של מבני קבע, זאת גם לנוכח היקף הצרכים והכיתות הנדרשים. הובהר כי התכנון של מוסדות החינוך אינו תלוי מקום ויכול להתאים את עצמו למגרשים שונים ובלבד שהקרקה תהיה מוסדרת. לפיכך סבורים כי המענה המיטבי הן תפקודית והן תקציבית הינו במסגרת מבני קבע.

נציגת מטה היישום: המטה הינו גורם מתאם בין הגופים הממשלתיים במטרה להאיץ מתן פתרונות לאוכלוסייה הבדואית. המטה שואף לקדם פתרונות מקיפים שיכללו בין היתר מגורים, מוסדות ותעסוקה. המטה רואה חשיבות רבה בשיתוף הציבור. בתחילת התהליך סברו כי פתרון המבנים היבילים למוסדות יהיה מהיר יותר, אולם משנוכחו לדעת כי ניתן להאיץ את הפתרון במבני קבע, ולאור עלויות המיגון והפירוק של המבנים היבילים, פנה ראש המטה לשר החינוך לבדיקה מחודשת של הנושא. בשלב זה מבקשים לאפשר את קידומן של שתי האופציות התכנוניות להקמת מוסדות: הן במבני קבע והן במבנים יבילים.

נציגי הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב: לאור ההתחייבות לבג"צ, על המתווים האפשריים לפתרון להיות קצרים ליישום ככל האפשר. ההבדל בלוי"ז בין תכנון והקמת מבני קבע לבין מבנים יבילים הינו כחצי שנה

נוספת למבני קבע, לנוכח הצורך לאשר תכנית מפורטת. בבנייה עצמה אין הבדל מהותי בין סוגי המבנים.

ח"כ טלב אבו עראר: מדובר באוכלוסייה המונה 14,000 נפש, מהגדולים שביישובים הלא מוכרים. לאוכלוסייה יהודית קטנה יותר מקימים יישובים חדשים. יישוב יהודי בגודל זה היה ראוי לעיר. מדובר כאן בכפייה. מבקש לעכב ההחלטה עד להתייעצות עם שר החקלאות וקבלת עמדת הממשלה.

לא מכבדים החלטות בג"צ לעניין אספקת מים וחשמל לאוכלוסייה. ביישובים שהוקמו אין פיתוח.

עטיה אל עאסם - יו"ר המועצה האזורית לכפרים הלא מוכרים בנגב: המקום המוצע ליישוב יהפוך לעיר ולא יהיה ישוב חקלאי/כפרי. חשש מההעתקה של האוכלוסייה מתחום המגבלות אל גבול תחום המגבלות בשל סיכונים עתידיים ממפעלים חדשים שיוקמו, שיחייבו העתקה נוספת. עניין בתי הספר הינו שימוש בילדים כאמצעי לחץ להעתקת המשפחות.

עו"ד טאלב א-סאנע, יו"ר המפלגה הדמוקרטית הערבית: לא מבין מה הבהילות ומדוע לא ניתן להמתין עד להגעה לפתרון מוסכם, לא רק לילדים אלא כפתרון לכלל האוכלוסייה. צריך להחליט תחילה מה מקום המגורים ורק לאחר מכן על מיקום בתי הספר. תכנון נכון כיום הוא תכנון שמשלב את הקהילה. אפשר למצוא פתרונות מוסכמים לכל הצרכים, לא רק לבתי ספר.

שגיא רייזנר, צוות התכנון: התכנון המקומי המוצע הינו לכ-3,000 יח"ד, גודל משק בית ממוצע כ-4.2 נפש, בצפיפות מגוונת. נפגשנו עם כל הגורמים הרלוונטיים לצורך צמצום המגבלות הסביבתיות. בתחום המגבלות הסביבתיות לא ניתן לשקול חלופות.

נציגת משרד רה"מ: מבקשת לדעת אם אפשר להמשיך בחקלאות גם אם המגורים במקום אחר.

נציגי לשכת התכנון המחוזית השיבו: השינוי לתכנית המחוזית אינו עוסק בהיבט המוניציפאלי. בהתאם לתמ"מ ניתן לקדם הן יישוב חדש והן הרחבה של יישוב קיים. ככל שיעלו חלופות נוספות ניתן יהיה לדון בהן. נכון להיום אין פתרון אחר לאוכלוסייה. חלופה אחרת תשפיע על מיקום מבני הקבע ועל הלויז.

תחום המגבלות מנאות חובב עודכן עם השנים תחילה מ-10 ק"מ ל-7 ק"מ והיום עומד על רדיוס של 5 ק"מ מצומת הכניסה לנאות חובב. התחום נקבע בכפוף לעבודה מפורטת של המחוז, בסיכומה, משרדי הבריאות והגנת הסביבה הציגו עמדות משותפות בוועדה המחוזית לעניין צמצום תחום המגבלות.

מפעל חדש יהיה חייב להתאים את עצמו לתחום המגבלות הסביבתיות.

אין מקום לפתרונות התיישבותיים בתחום מגבלות. כרגע החלופה האפשרית מחוץ לתחום המגבלות והקרובה ביותר למיקום הנוכחי של האוכלוסייה הינה מדרום לשגב-שלום.

ניתן לאפשר בתחום המגבלות שימושים לא רגישים כגון חקלאות ותעשייה.

בתי הספר הקיימים נמצאים בתחום מגבלות מנאות חובב ותחום מגבלות מרמת בקע.

בנושא הפתרון לעניין בתי הספר - היום ניתן להוציא היתרים למבנים יבילים מכוח תממ/4 /14 /40 /2 במקום מבני קבע תוך בזבוז משאבי ציבור. על מנת לקדם את האפשרות להקמת בתי הספר במבני קבע ולנוכח הזמן הנדרש לקידום התכניות המקומיות בהתאם לתכנית תמ"מ/4 /14 /23 /2 ראתה הוועדה המחוזית לנכון לאפשר קידום תכנית מפורטת למוסדות הציבור.

תגובות המתנגדים - תושבי ואדי אל נאעם, האגודה לזכויות האזרח ועמותת במקום:

לעניין חלופות המיקום ליישוב: בעבר נבחנו מספר חלופות עם מינהלת הבדואים ועם מו"צ אבו בסמה ובכללן חלופות בחולות חלוצה, במרטבה ושתי חלופות מצפון לנאות חובב. במסגרת התכנית המקומית התקיים הליך

שיתוף הציבור באמצעות יועץ חברתי, במהלכו התברר שחלק גדול מהאוכלוסייה לא מעוניין בפתרון שבתכנית. צריך לשוב ולדון בחלופות. יש לשקול גם פתרון משולב שלא במסגרת יישוב אחד. התושבים מוכנים לשקול חלופות ליישוב עבורם בכל מקום בנגב.

לעניין סמיכות המגורים לחקלאות: החקלאות מהווה פרנסה אך גם אורח חיים, לפחות לגבי חלק מהתושבים, לפיכך חקלאות זו נדרשת להיות בסמיכות למגורים.

להלן עיקרי הטענות שהועלו ע"י המתנגדים בשני הדיונים:

1. התנגדות תושבי ואדי אל נאעם, האגודה לזכויות האזרח ועמותת במקום תמצית הטענות מהדיון הראשון:

מתנגדים לתכנית שלטענתם כופה עליהם את שיוכם לישוב שגב שלום, לכן מבקשים לדחות את התכנית, לשוב למו"מ עם התושבים למציאת פתרון.

לטענתם התכנית התגבשה ללא תיאום איתם ולא לוותה בבחינת חלופות ראויה, התכנית מתעלמת משאיפתם להכרה תכנונית כישוב כפרי חקלאי עצמאי, ובמיקום שאינו מסכן את בריאותם שכן בשטח התכנית המוצעת קיימות מגבלות סביבתיות ובריאותיות. התכנית הינה המשך מדיניות ליישוב את האוכלוסייה הבדואית בעירות. התכנית מפרה את ההתחייבות בפני בג"צ 1991/00 להסדרת ההתיישבות הבדואית במגוון צורות ובכללן התיישבות כפרית, בתיאום ושיתוף התושבים ונציגיהם. כמו כן התכנית לוקה בכשלים תכנוניים, פרוצדורליים, חוסר סבירות, ופגיעה בכבוד ובשוויון.

תמצית טענות חדשות שעלו בדיון הנוסף:

התנגדות התושבים איננה למבני קבע, אלא למיקום מבני הציבור בין אם יהיו יבילים ובין אם יהיו מבני קבע, שכן לא ניתן להפריד בין תכנון היישוב לבין תכנון מבני הציבור בתחומו. יש למצוא פתרון כולל ליישוב בהסכמה. פתרון נפרד לבתי הספר משמעו קביעת פתרון תכנוני שאינו מקובל על התושבים. יש למצוא תחילה פתרון מוסכם ליישוב גם אם המשמעות היא דחייה של הוצאת בתי הספר מתחום המגבלות הסביבתיות. כלל האוכלוסייה, כולל הילדים, חיה בתחום הסיכונים ופתרון של הרחקת הילדים מתחום הסיכונים רק לחלק מהיום אינו פתרון אמיתי לסוגיה. לאור ההפחתה ברמת הסיכון בסמוך לנאות חובב, כפי העולה מסקרים שבוצעו, יש לשקול מחדש את האפשרות של השארת הפזורה במקומה. יש לתת פתרון של מיגון האוכלוסייה במקום בו היא מתגוררת. קו המגבלות החדש אינו מתייחס למפעלים עתידיים שימוקמו בצפון נאות חובב וימצאו במרחק קטן מ-5 ק"מ מתחום התכנית.

2. התנגדות המועצה המקומית שגב שלום

תמצית ההתנגדות מהדיון הראשון:

ההתנגדות מתייחסת לסוגיית התאום התכנוני והתקציבי של העתקת שלושה בתי הספר הקיימים במבנים זמניים מתחום מגבלות הסיכון של רמת חובב (אשר שמה שונה לנאות חובב). על פי הנתען, אתר 11 בתמ"מ 4 / 14 / 40 / 2 ב, הנמצא מדרום ליישוב שגב שלום, מיועד להקמת מבנים יבילים ארעיים לשירותים חיוניים אלו ובהתאם מסמנת תמ"מ זו סימבול למרכז שירותים. מנגד התכנית המקומית 11 / 02 / 277 מייעדת אותו לבניה קבועה למטרה זו. בכך עלולה התכנית לגרום לבזבוז כספי ציבור - הקמת מבנים ארעיים ואחר כך הקמת מבני קבע באותו מיקום.

המתנגדת מציעה שתי חלופות למניעת בזבוז זה, במטרה לאפשר הקמת מבני קבע גם אם טרם הוכנה תכנית לכלל הישוב, זאת באמצעות מתן היתרים מכוח התמ"מ ואישור תכניות בינוי בועדה המחוזית.

הדיון הנוסף:

נציגי המתנגדות לא הגיעו גם לדיון הנוסף ולפיכך הוצגה ע"י מינהל התכנון תמצית ההתנגדות מהדיון הראשון.

3. התנגדות חברת נתיבי ישראל

תמצית ההתנגדות מהדיון הראשון:

מתנגדים לתכנית בשל העדר תיאום התכנית עם חברת נתיבי ישראל בדבר השלכות ההרחבה על הצומת בדרך מספר 25.

הדיון הנוסף:

נציגי המתנגדות לא הגיעו גם לדיון הנוסף ולפיכך הוצגה ע"י מינהל התכנון תמצית ההתנגדות מהדיון הראשון.

הוחלט:

הוועדה לאחר ששמעה את המתנגדים, את המוזמנים הנוספים ואת נציגי לשכת התכנון המחוזית, ולאחר שדנה ושקלה את החלטתה הקודמת מתאריך 26.11.13 אל מול המידע הנוסף שהובא בפניה מחליטה כדלהלן:

1. לעניין הטענה כי תמ"מ 4/14/23 קובעת שכונה עירונית לתושבי ואדי אל נאעם כחלק משגב שלום וכי היא זהה במהותה לתמ"מ 4/14/49 שהוועדה המחוזית החליטה שלא לקדמה - לקבל חלקית את ההתנגדות: התכנית אינה קובעת אזור לבניו פרברי, כפי שהוצע במסגרת תמ"מ 4/14/49, אלא משנה ייעוד של אזור נופש מטרופוליני ואזור נוף מדבר לייעוד אזור נוף כפרי חקלאי משולב, כן מעדכנת התכנית את קו המגבלות הסביבתיות בהתאם לחו"ד המשרד להגנת הסביבה והמלצת הוועדה המחוזית. שינוי זה מאפשר לבחון, במסגרת תכניות מקומיות, מגוון של פתרונות התיישבות לפזורה הבדואית ולא רק לתושבי ואדי אל נאעם. התכנית מרחיבה בכך את מרחב האפשרויות לפתרון, מעבר לקבוע בתמ"מ 4/14/23. הדבר עולה גם מהחלטת המועצה הארצית להפקדת התמ"מ במסגרתה נקבע באופן ברור כי התמ"מ מאפשרת הן הרחבה של שגב שלום והן הקמה של יישוב, במסגרת תכנית מתאר מקומית, באזור שסומן בייעוד "נוף כפרי חקלאי משולב".

התמ"מ מאפשרת אפוא גם פתרון תכנוני שלא ברצף ליישוב שגב שלום ומיקומו של היישוב ראוי שיבחן במסגרת התכנית המקומית, בתחום ייעוד "נוף כפרי חקלאי משולב", בהתייחס לתנאים המקומיים והסביבתיים.

יובהר כי תכנית להקמת יישוב חדש נדרשת לעמוד בסעיף 13 בתמ"מ 35 ובכלל זאת בחינת חלופות. עוד יצויין, כי לפי תמ"מ 35 לא ניתן להרחיב את היישוב שגב שלום מחוץ למרקם העירוני, אך במסגרת ההמלצות לעדכון תמ"מ 35 נכללה המלצה בנושא. ככל שתאושר ההמלצה במסגרת העדכון, וככל שתאושר התמ"מ על ידי הממשלה, תתאפשר הרחבת היישוב גם מעבר לתחום המרקם העירוני, לרבות הקמת מבני ציבור בתחומו.

לפיכך מחליטה הוועדה כי הוראות התכנית ודברי ההסבר להן יתוקנו כך שלא יתייחסו להרחבת שגב שלום כי אם לאפשרות יישובה של האוכלוסייה הבדואית בשטח המסומן בייעוד "אזור נוף כפרי חקלאי משולב".

2. לעניין הטענה לאי שיתוף התושבים בתכנון ולכפייה של פתרון תכנוני לתושבי ואדי אל נאעם בתכנית זו - לדחות את ההתנגדות:

תמ"מ 4/14/23/2 מהווה מסגרת המרחיבה את האפשרויות לתכנון פתרונות התיישבותיים לפזורה הבדואית, היא איננה קובעת מיקום מסוים, אלא מותירה קביעות אלה לתכנון המקומי, כמפורט לעיל. לפיכך, המועד לבחינת חלופות הינו בעת התכנון המקומי, במסגרתו יבחנו הפתרונות המתאימים. התמ"מ מייעדת שטח נרחב

בייעוד "נוף כפרי חקלאי משולב" בתחמומו מתאפשר, עפ"י הוראות התכנית הראשית, לקדם תכניות מקומיות להרחבה ולהקמת יישובים באישור הוועדה המחוזית.

3. לעניין הטענה לגבי תחום המגבלות הסביבתיות - לדחות את ההתנגדות:

כפי שהובהר ע"י נציגי לשכת התכנון המחוזית והמשרד להגנת הסביבה, מפעלים חדשים ברמת חובב ידרשו לעמוד בתחום המגבלות החדש. תחום המגבלות הסביבתיות יתוקן בהתאם לנתונים במכתבו של הממונה על מחוז הדרום מיום 3.4.14 בהתבסס על מכתב המשרד להגנת הסביבה מיום 26.3.14 (מסמכים שהופצו למוזמנים). ייעוד הקרקע והקו הכחול של התכנית יעודכנו בהתאם. יובהר כי עפ"י המשרד להגנת הסביבה נבחנה סבירות קביעת קו המגבלות "...באמצעות עריכת סקר סיכונים למפעלים המרכזיים בנאות חובב ונמצא כי הקביעה הינה סבירה וזאת בהתחשב בסוג המפעלים הקיימים בנאות חובב, סוג החומרים המסוכנים, תנאי אחרונים, תנאי התפעול והמענה שניתן ע"י המפעלים במצבי חרום". לפיכך יש להמנע מקיומם של רצפטורים ציבוריים בתחום זה.

4. לעניין הטענה בכל הנוגע להוצאת היתרים למבני קבע למוסדות - לקבל את ההתנגדות בחלקה:

א. האתרים שנקבעו במסגרת תמ"מ 4/14/40/2 ב נותנים מענה מיידי לאספקת שירותים חיוניים לאוכלוסייה, ובכלל זה מאפשרים העתקת בתי הספר הקיימים תוך הרחקתם מנאות חובב, באופן ההולם את התחייבות המדינה כפי שנמסרה לבג"ץ במסגרת עתירה שהוגשה בעניין. השינוי המבוקש על ידי המתנגדים יחייב עדכונה של התמ"מ לרמה של תכנית מפורטת ולהפקדתה מחדש ובכך עלול לגרום להתמשכות ההליך הסטטוטורי ולסכל את מימוש הפתרון שהוצג להעברת בתי הספר בהקדם האפשרי.

ב. תמ"מ 4/14/23/2 נועדה לקבוע מסגרת שתאפשר קידומן של תכניות מקומיות בסביבת הישוב שגב שלום ואת יישובה של האוכלוסייה הבדואית. במסגרת תכניות אלה עתיד להיקבע התכנון המפורט ליישוב ובכלל זאת מיקום מבני הציבור הנדרשים.

ג. בהחלטה שנתקבלה בדיון הראשון נקבע כי במסגרת תכניות מקומיות כאמור ניתן יהיה לשקול את מיקום מבני הקבע, בין היתר בהתחשב במיקום המבנים הזמניים וניצול ההשקעות שנעשו בהם ובתשתיות הדרושות להם כחלק ממכלול השיקולים התכנוניים.

ד. עם זאת, לאור עמדת מטה היישוב להתיישבות ולפיתוח כלכלי של הבדואים בנגב, עמדת משרד החינוך, והעמדה החדשה של הוועדה המחוזית, (כפי העולה מהחלטתה להמליץ למועצה הארצית להפקיד את תמ"מ 4/14/23/2 א, שבין מטרותיה לאפשר הקמתם של מבני קבע למוסדות ציבור, במסגרת תכנית מקומית ובתנאים שנקבעו), שבה הוועדה ושקלה את הנושא ושוכנעה כי ראוי שהתכנון המחוזי יאפשר מגוון פתרונות, שייבחנו לפרטיהם ע"י הגורמים המוסמכים.

לפיכך, מחליטה הוועדה:

1) במקרה ייחודי זה סבורה הוועדה שיש מקום לחרוג מהקבוע בתמ"מ 4/14/23, לאחר ששוכנעה כי נקבע לוח זמנים קצר ומחייב לקידום תכנונם והקמתם של מבני קבע. פתרון זה להקמתם של מבני קבע למוסדות, בנוסף לאפשרות הקיימת של הקמת מבנים זמניים, יאפשר לוועדה המחוזית מגוון פתרונות על מנת לתת מענה לפינוי בתי הספר הקיימים בתחום מגבלות סביבתיות מנאות חובב.

2) לאור האמור, בנוסף לאפשרות הקמתם של מבנים זמניים, ייקבעו בתמ"מ הוראות שיאפשרו הקמת מבני קבע למוסדות חינוך, שירותי בריאות ושירותי דת במסגרת תכנית מקומית, ב"אזור נוף כפרי חקלאי משולב" בסביבות שגב שלום, אף טרם אישור תכנית ליישוב חדש/שכונה, בתנאים הבאים:

- א. נתקבל אישור הוועדה המחוזית לאחר שהוצגו בפניה חלופות למיקום היישוב וכן ראייה תכנונית כוללת של היישוב, והוועדה שוכנעה שמבני הקבע ישתלבו בתחומו של היישוב.
- ב. נקבעו פתרונות התשתית הנדרשים עבור מבנים אלה.
- 3) לעניין זה ובהתייחס לקבוע בסעיף 106 (ב) לחוק, הוועדה סבורה כי:
- א. כל הגורמים הרלוונטיים לעניין הוזמנו לדיון וניתנה להם הזדמנות להשמיע טענותיהם לשינוי המבוקש.
- ב. האפשרות שנוספה, לפיה ניתן לאשר תכנית מקומית להקמת מוסדות במבני קבע, אינה עלולה לפגוע בגורם נוסף, שכן ההחלטה על הפקדת התכנית המקומית למבני הקבע תתקבל רק לאחר שנבחנו חלופות לתכנונו של היישוב.

לעניין התנגדות חברת נתיבי ישראל:

כפי שהוחלט בדיון הראשון הועדה מציינת כי התנגדות זו הוגשה באיחור, ללשכת התכנון המחוזית בלבד וללא תצהיר. לדיונים בהתנגדויות לא התייצב נציג מטעם המתנגדת.

הוועדה מפנה את תשומת לב המתנגדת להחלטת הוועדה בסעיפים קודמים מהם עולה כי רק במסגרת התכנון המקומי ייקבעו השטחים המיועדים לבינוי ויינתנו הפתרונות התחבורתיים הנדרשים.

החלטה מסכמת:

הצעת היו"ר:

1. הוועדה מחליטה לאשר את התכנית בכפוף לתנאים הבאים:

- א. להחליט בהתנגדויות בהתאם להחלטות הפרטניות, כמפורט לעיל.
- ב. סעיף יחס לתכניות מקומיות יתוקן בהתאם לנוסח שנקבע בתמ"מ 4 / 14 / 23.
- ג. לאור החלטה זו, מתייתר הצורך לדון בהמלצת הוועדה המחוזית על הפקדת תמ"מ 4 / 14 / 23 / 2 א.
- ד. תיקונים טכניים של מינהל התכנון.

הצעת היו"ר התקבלה פה אחד.

סעיף זה לפרוטוקול אושר בישיבה 535 בתאריך 17.06.14